

Direktiivi 2003/98/EY julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä - Kansallinen implementointi ja vastaavuus Suomen lainsäädäntöön

Direktiivin tarkoitus ja pääperiaate

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/98/EY julkisen sektorin hallussa olevien tietojen hyväksikäytöstä on julkaistu 31.12.2003 ja jäsenmaiden on pantava se täytäntöön 1.6.2005 mennessä.

Direktiivin tarkoituksena on ensisijaisesti tehostaa julkishallinnon yksiköiden hallussa olevien tietoa-ineistojen kaupallista hyödyntämistä, joskin direktiivin tarkoitussäännöksessä mainitaan myös ei-kaupallinen tietojen hyödyntäminen. Direktiivin tarkoituksena on parantaa ns. sisältöteollisuuden toi-mintaedellytyksiä luomalla Euroopan yhteisön laajuiset yhtäläiset ja selkeät vähimmäissäännöt viran-omaisten tietoa-ineistojen hyödyntämiselle.

Direktiivi perustuu jäsenvaltioiden nykyisiin viranomaisten asiakirjojen julkisuutta määritteleviin jär-jestelmiin (1 artikla 3 kohta). Direktiivi ei muuta kansallisessa lainsäädännössä säädettyjä tiedonsaan-tioikeuksia. Direktiivillä ei myöskään muuteta yhteisön eikä kansallista tekijänoikeutta tai henkilötie-tojen suojaa koskevaa lainsäädäntöä.

Pääperiaatteena on, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että silloin kun julkisen sektorin hallussa olevien asiakirjojen (tietojen) uudelleen käyttö on sallittua, asiakirjoja voidaan käyttää kaupallisiin tarkoituksiin direktiivissä säädettyihin edellytyksiin (3 artikla). Viranomaiselle ei kuitenkaan ole säädet-ty automaattista velvoitetta luovuttaa asiakirjaa (tietoja), vaan direktiivi jättää viranomaiselle tältä osin harkintavaltaa.

Luovutettavista tiedoista voidaan direktiivin (6 artikla) mukaan periä maksuja. Maksujen taso ei kui-tenkaan saa ylittää asiakirjojen keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia kus-tannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa.

Kansallinen lainsäädäntö

Suomessa julkisen sektorin tietojen saanti perustuu viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin (621/1999; jäljempänä julkisuuslaki). Julkisuuslain lisäksi tiedonsaantia viranomaisten tietoa-ineistoista sääntelevät myös monet muut lait. Viranomaisten ns. perusrekisteristä osa on julkisia (esim. yritys- ja yhteisörekisteri, kiinteistörekisteri, lainhuudatusrekisteri, kaupparekisteri). Jokaisella on oi-keus saada näistä rekistereistä todistuksia ja otteita. Perusrekistereihin kuuluvaa väestötietojärjestelmää ei voida pitää julkisena rekisterinä, koska sitä koskevassa laissa on säädetty tiedonsaantia koskevia edellytyksiä.

Julkisuuslain ensisijainen tarkoitus on toteuttaa viranomaistoiminnan avoimuutta, viranomaistoimin-nan valvontaa ja muutoinkin edistää demokratiaa ja viranomaisten kanssa asioivien oikeusturvaa. Lais-sa on kuitenkin otettu huomioon myös viranomaisten tietoa-ineistojen käyttö tieteelliseen tutkimukseen, tilastointiin sekä viranomaisten selvitystehtäviin (28 §). Lakia säädettyäessä ennakoitiin myös julkisen sektorin tietoa-ineistojen hyödyntämistä koskevaa direktiiviä ja lain 21 §:ään otettiin erityissäännökset tietoa-ineistojen tuottamisesta pyynnöstä (HE 30/1998 vp, s. 35). Suomen laki mahdollistaakin laajem-man viranomaisten tietoa-ineistojen hyödyntämisen kuin mihin direktiivi velvoittaa.

Valtion viranomaisen luovuttaessa julkisuuslain nojalla hallussaan olevasta julkisesta asiakirjasta tai tiedosta kopioita tai muita jäljenteitä voidaan niistä periä maksuja siten kuin julkisuuslain 34 §:ssä ja

valtion maksuperustelaisissa (150/1992, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen) säädetään. Käytännössä jäljenteistä perittävät maksut eivät tällä hetkellä ylitä direktiivin 6 artiklan asettamaa enimmäismaksuperustetta. Hallitus on huhtikuussa 2005 antanut eduskunnalle esityksen (HE 20/2005) julkisuuslain tarkistamisesta, jossa ehdotetaan myös ko. pykälän säännöksiä (34 §) selkeytettäväksi.

Yleisesti voidaan todeta, että Suomen lainsäädäntö asiallisesti täyttää hyvin, ja osin jopa laajemmin ne tavoitteet, joita direktiivillä on ollut. Seuraavassa tarkastellaan yksityiskohtaisemmin direktiivin velvoitteiden vastaavuutta kansalliseen lainsäädäntöön.

<i>Direktiivi</i>	<i>Kansallinen lainsäädäntö</i>
I luku Yleiset säännökset	
1 artikla Kohde ja soveltamisala	
1. Tällä direktiivillä vahvistetaan vähimmäissäännöt jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäytölle sekä käytännön keinot niiden uudelleenkäytön helpottamiseksi.	
2. Tätä direktiiviä ei sovelleta: a) asiakirjoihin, joiden toimittaminen ei kuulu kyseisen julkisen sektorin elimen julkiseen tehtävään, joka määritellään jäsenvaltion lainsäädännössä tai muilla sitovilla säännöillä taikka tällaisten sääntöjen puuttuessa kyseisen jäsenvaltion yleisen hallintokäytännön mukaisesti; b) asiakirjoihin, joihin kohdistuu kolmansien tekijänoikeuksia; c) asiakirjoihin, jotka eivät asiakirjojen saatavuutta koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien perusteella ole saatavilla muun muassa seuraavista syistä: – kansallisen turvallisuuden (eli valtion turvallisuuden) suojaaminen, puolustus tai yleinen turvallisuus – tilastollinen tai kaupallinen luottamuksellisuus; d) asiakirjoihin, joita julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajat, niiden tytäryhtiöt ja muut elimet ja näiden tytäryhtiöt tarvitsevat julkisesta yleisradiotoiminnasta muodostuvan tehtävänsä suorittamiseen; e) koulutus- ja tutkimuslaitosten, kuten koulujen, korkeakoulujen, arkistojen, kirjastojen ja tutkimuskeskusten, mukaan lukien tutkimustulosten siirtämistä varten perustettujen järjestöjen, asiakirjoihin; f) kulttuurilaitosten, kuten museoiden, kirjastojen, arkistojen, orkestereiden, oopperoiden, balettien ja teattereiden asiakirjoihin.	Suomen lainsäädäntö menee joiltakin osin direktiivin soveltamisalaa laajemmalle. Kohdissa e) ja f) tarkoitetut julkishallinnon laitokset kuuluvat Suomessa julkisuuslainsäädännön soveltamisalan piiriin.
3. Tämä direktiivi perustuu jäsenvaltioiden nykyisiin asiakirjojen saatavuutta koskeviin järjestelmiin, eikä se vaikuta niihin. Direktiiviä ei sovelleta tapauksissa, joissa asiakirjat käyttöönsä saadakseen kansalaisten tai yritysten on tiedon saantia koskevien sääntöjen nojalla osoitettava, että asia koskee erityisesti niitä.	Viranomaisten asiakirjojen saatavuudesta on säädetty laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999), jäljempänä julkisuuslaki. Tiedon saantia säädellä myös eräissä erityislaeissa, kuten yritys- ja yhteisötietolaissa (244/2001), väestötietolaissa (507/1993), kiinteistörekisterilaissa (392/1985), tilastolaissa (280/2004), laissa verotustietojen julkisuudesta

	ta ja salassapidosta (1346/1999), ulosottolaisissa sekä konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa (137/2004).
4. Tällä direktiivillä ei kajota eikä millään tavalla vai- kuteta yhteisön ja kansallisen lainsäädännön säännös- ten mukaiseen yksilöiden suojelun tasoon henkilötieto- jen käsittelyssä eikä sillä muuteta direktiivissä 95/46/EY säädettyjä velvollisuuksia ja oikeuksia.	Suomessa yksityiselämän suojasta henkilötietoja käsi- teltäessä on säädetty henkilötietolaissa (523/1999), jolla on myös pantu täytäntöön direktiivillä 95/46/EY säädetty velvollisuudet ja oikeudet.
5. Tässä direktiivissä asetettuja velvollisuuksia sovel- letaan ainoastaan siinä laajuudessa kuin ne ovat kan- sainvälisten tekijänoikeussuojasopimusten määräysten mukaisia; näistä sopimuksista mainittakoon erityisesti Bernin yleissopimus ja TRIPS-sopimus.	
2 artikla Määritelmät	
Tässä direktiivissä tarkoitetaan: 1. 'julkisen sektorin elimellä' valtion viranomaisia, alueviranomaisia ja paikallisviranomaisia, julkisoikeu- dellisia laitoksia sekä yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai yhden tai useamman tällaisen julkis- oikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä;	Julkisuuslain 4 §:ssä on määritelty ko. laissa tarkoitet- tu viranomainen, joka sisällöltään vastaa artiklan mää- ritelmää. Julkisuuslaki tosin sisällyttää viranomaisiin myös valtion liikelaitokset.
2. 'julkisoikeudellisella laitoksella' elintä a) joka on nimenomaisesti perustettu vastaamaan yleis- en edun mukaisiin tarpeisiin ja joka ei harjoita teollis- ta tai kaupallista toimintaa ja b) joka on oikeushenkilö ja c) jonka toiminta on suurimmaksi osaksi valtion, alue- tai paikallisviranomaisten tai muiden julkisoikeudellis- ten laitosten rahoittamaa, taikka jonka johto on näiden laitosten valvonnan alainen, taikka jonka hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä valtio, alue- tai paikallisviranomainen tai muu julkisoikeudellinen laitos nimittää enemmän kuin puolet;	Ks. yllä. Julkisuuslain 4,2 §:n 5 kohdan mukaan jul- kisoikeudelliset laitokset kuuluvat julkisuuslain piiriin.
3. 'asiakirjalla' a) mitä tahansa tallennetta tallennusvälineestä riippu- matta (paperilla tai sähköisessä muodossa tallennettu- na tai äänenä, visuaalisessa muodossa tai audiovisuaa- lisena tallenteena); b) tällaisen tallenteen osaa;	Julkisuuslain 5 §:n 1 momentissa oleva asiakirjan määritelmä vastaa direktiivin määritelmää.
4. 'uudelleenkäytöllä' sitä, että luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt käyttävät julkisen sektorin elinten hal- lussa olevia asiakirjoja kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin, jotka poikkeavat alkuperäis- estä julkisesta tehtävästä, jota varten asiakirjat tuotet- tiin. Uudelleenkäyttönä ei pidetä julkisen sektorin elinten välistä asiakirjavaihtoa, jos se tapahtuu pelkäs- tään niiden julkisten tehtävien hoitamiseksi;	Käsitettä ”uudelleenkäyttö” ei käytetä Suomen lain- säädännössä. Suomessa kaikilla on oikeus saada julki- sia tietoja käyttöönsä henkilötietoja koskevin rajoitu- kin.
5. 'henkilötiedoilla' direktiivin 95/46/EY 2 artiklan a alakohdan määritelmän mukaisia tietoja.	Henkilötietolain 3 §:ssä oleva määritelmä vastaa mai- nitun direktiivin määritelmään .

<p style="text-align: center;">3 artikla Pääperiaate</p>	
<p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenikäytön ollessa sallittua asiakirjoja voidaan käyttää uudelleen kaupallisiin ja muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin III ja IV luvussa säädetyin ehdoin. Asiakirjojen on oltava mahdollisuuksien mukaan saatavissa sähköisessä muodossa.</p>	<p>Artiklassa ilmaistu pääperiaate liittyy kansalliseen julkisuusperiaatteeseen. Julkisuusperiaatteen mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei laissa ole toisin säädetty.</p> <p>Julkisuuslain mukaan sillä, mihin tarkoituksiin julkisia tietoja on tarkoitus käyttää ei pääsäännön mukaan ole merkitystä eikä virkamies yleensä saa sitä tiedustella (13 §). Käyttötarkoitus on kuitenkin relevantti julkisuuslain mukaan vain silloin, kun kysymys on henkilörekisterissä olevien henkilötietojen tai salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta.</p>
<p style="text-align: center;">II luku Uudelleenkäyttöä koskevat pyynnöt</p>	
<p style="text-align: center;">4 artikla Uudelleenkäyttöpyyntöjen käsittelyä koskevat vaatimukset</p>	
<p>1. Julkisen sektorin elinten on käsiteltävä uudelleenikäyttöä koskevat pyynnöt, mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisissa tapauksissa sähköisessä muodossa, ja asetettava asiakirjat pyynnön esittäjän saataville uudelleenikäyttöä varten, tai jos siihen tarvitaan lupa, viimeisteltävä hakijalle tehtävä käyttöoikeustarjous kohtuullisessa ajassa, joka vastaa aikaa, jossa tiedonsaantipyynnöt käsitellään.</p>	<p>Julkisuuslain 14 §:ssä säädetään asiakirjan antamisesta ja asiakirjapyyntöjen käsittelystä. Julkisuuslain 16 §:ssä säädetään asiakirjan antamistavoista.</p>
<p>2. Jos määräaikoja tai muita sääntöjä asiakirjojen pikaisesta toimittamisesta ei ole asetettu, julkisen sektorin elinten on käsiteltävä pyyntö ja toimitettava asiakirjat pyynnön esittäjälle uudelleenikäyttöä varten, tai jos siihen tarvitaan lupa, viimeisteltävä hakijalle tehtävä käyttöoikeustarjous enintään 20 työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Tätä määräaikaa voidaan jatkaa 20 työpäivällä laajojen tai monimutkaisten pyyntöjen osalta. Tällaisissa tapauksissa pyynnön esittäjälle on ilmoitettava kolmen viikon kuluessa alkupe räisen pyynnön vastaanottamisesta, että sen käsittelyyn tarvitaan lisää aikaa.</p>	<p>Julkisuuslain 14 §:n 4 momentin mukaan asia on käsiteltävä viivytyksettä, ja tieto julkisesta asiakirjasta on annettava mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa siitä, kun viranomainen on saanut asiakirjan saamista koskevan pyynnön.</p> <p>Hallintolain 23 §:n mukaan vireille pantu asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä. Viranomaisen on esitettävä asianosaiselle tämän pyynnöstä arvio päätöksen antamisajankohdasta sekä vastattava käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin.</p>
<p>3. Evätessään pyynnön julkisen sektorin elinten on ilmoitettava pyynnön esittäjälle epäämisen syyt, jotka perustuvat kyseisen jäsenvaltion asiakirjojen saatavuutta koskevan järjestelmän soveltuviin säännöksiin tai tämän direktiivin, erityisesti 1 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdan tai 3 artiklan, nojalla hyväksytyihin kansallisiin säännöksiin. Jos pyynnön epääminen perustuu 1 artiklan 2 kohdan b alakohtaan, julkisen sektorin elimen on ilmoitettava tekijänoikeudet omistava luonnollinen tai oikeushenkilö, jos tämä on tiedossa, tai vaihtoehtoisesti käyttöluvan antaja, jolta julkisen sektorin elin on saanut kyseisen aineiston.</p>	<p>Julkisuuslain 14 §:n 3 momentissa on säännökset virkamiehen velvollisuuksista silloin, kun hän kieltäytyi antamasta pyydettyä tietoa.</p> <p>Hallintolain 45 § mukaan viranomaisen päätös perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.</p>

<p>4. Kaikissa kielteisissä päätöksissä on ilmoitettava, miten pyynnön esittäjä voi halutessaan hakea muutosta päätökseen.</p>	<p>Julkisuuslain 14 §:n 3 momentissa on säännökset virkamiehen velvollisuuksista silloin, kun hän kieltäytyy antamasta pyydettyä tietoa.</p> <p>Hallintolain 46:ssä säädetään ohjeiden antamisesta oikaisukeinojen käyttämiseksi ja 47 §:ssä valitusosoituksen antamisesta, jos päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.</p>
<p>5. Edellä 1 artiklan 2 kohdan d, e ja f alakohdassa tarkoitettuja julkisen sektorin elimiä ei voida vaatia noudattamaan tämän artiklan vaatimuksia.</p>	<p>Suomen lainsäädäntö menee tältä osin direktiiviä pidemmälle. Julkisuuslaki ja hallintolaki koskevat mainituissa e ja f alakohdissa tarkoitettuja kulttuurilaitoksia ja koulutus- ja tutkimuslaitoksia silloin, kun ne kuuluvat julkishallintoon.</p>
<p>III luku</p> <p>Uudelleenkäytön ehdot</p>	
<p>5 artikla</p> <p>Saatavilla olevat muodot</p>	
<p>1. Julkisen sektorin elinten on asetettava asiakirjansa saataville kaikissa jo olemassa olevissa muodoissa ja kaikkina jo olemassa olevina kielitoisintoina, mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisissa tapauksissa sähköisessä muodossa. Julkisen sektorin elimillä ei ole velvollisuutta luoda asiakirjoja tai muuntaa niitä pyynnön täyttämiseksi eikä velvollisuutta toimittaa otteita asiakirjoista, jos pyyntöä ei voida täyttää yksinkertaisin toimenpitein ja siitä aiheutuu suhteetonta vaivaa.</p>	<p>Säännös vastaa Suomen lainsäädäntöä.</p> <p>Julkisuuslain 16 §:ssä säädetään asiakirjan antamista-voista. Lähtökohtana on, että tieto asiakirjasta annetaan pyydetyllä tavalla, jollei pyyntö laissa mainituilla syistä aiheuta kohtuutonta haittaa virkatoiminnalle.</p> <p>Julkisuuslain 16 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ratkaisusta on oikeus saada kopio teknisenä tallenteena tai muutoin sähköisessä muodossa, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Tiedon antaminen muissa tapauksissa on viranomaisten harkinnassa, jossa tulee ottaa huomioon laissa säädetty tulkintasäännöt (17 §). Henkilötietoja luovutettaessa on kuitenkin otettava henkilötietolain säännökset oikeudesta käsitellä henkilötietoja (16 § 3 mom.).</p>
<p>2. Julkisen sektorin elimiä ei voida tämän direktiivin perusteella vaatia jatkamaan tietyn tyyppisten asiakirjojen tuottamista, jotta yksityisen tai julkisen sektorin organisaatio voisi käyttää niitä uudelleen.</p>	
<p>6 artikla</p> <p>Maksujen määräytymisperiaatteet</p>	
<p>Jos maksuja peritään, asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta saatavat kokonaistulot eivät saa ylittää niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa. Maksujen olisi oltava kustannuslähtöiset asianmukaisena tilikautena laskettuina ja kyseisiin julkisen sektorin elimiin sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti lasketut.</p>	<p>Valtion maksuperustelain (150/1992) säännökset vastaavat jo nykyisellään direktiivin hinnoittelusäännöstä. Käytännössä viranomaisten hallussa olevien julkisten asiakirjojen luovuttamisesta peritään enintään direktiivin 6 artiklassa lueteltujen kustannuserien perusteella määräytyvä maksu.</p> <p>Hallitus on antanut 1.4.2005 antanut eduskunnalle esityksen (HE 20/2005) julkisuuslain tarkistamisesta. Lakiehdotuksessa ehdotetaan mm. julkisuuslain perusteella annettavien tietojen maksullisuutta ja maksuperusteita koskevia säännöksiä (34 §) selkeytettäväksi sekä siirrettäväksi ne sisällöllisesti julkisuuslakiin.</p>

	Säännös toteuttaisi direktiivin maksusäännöksen periaatteet. Uusien säännösten on tarkoitus tulla mahdollisimman pian voimaan kun laki on hyväksytty ja vahvistettu. Lakiehdotus koskee myös kunnallisten viranomaisten perimiä maksuja.
7 artikla Avoimuus	
1. Kaikki julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat ehdot ja vakiomaksut on vahvistettava etukäteen ja julkistettava, mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisissa tapauksissa sähköisessä muodossa. Julkisen sektorin elimen on pyynnöstä ilmoitettava julkistetun maksun laskentaperusteet. Kyseisen julkisen sektorin elimen on myös ilmoitettava, mitkä seikat otetaan huomioon määritettäessä maksuja muissa kuin tavanomaisissa tapauksissa. Julkisen sektorin elinten on varmistettava, että asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevan pyynnön esittäjälle tiedotetaan tämän käytävissä olevista oikeussuojakeinoista, jotka liittyvät tätä koskeviin päätöksiin tai käytäntöihin.	<p>Valtion viranomaisten suoritetuotannostaan perimät maksut perustuvat aina lakiin ja sen perusteella annettuihin ministeriöiden maksuasetuksiin. Maksuasetukset julkaistaan Suomen säädöskokoelmassa. Useimmat viranomaiset myös julkaisevat palvelujaan ja tuotteitaan koskevat maksut internet-sivuillaan.</p> <p>Valtion maksuperustelain 11 a §:n 1 momentin mukaan maksun määrittämisestä koskevasta tositteesta tai muusta asiakirjasta on käytävä ilmi säännökset, joihin maksu perustuu. Jos maksun määrittäminen perustuu julkisoikeudellisen suorituksen osalta erityiseen laskelmaan, on laskelma liitettävä mukaan.</p> <p>Hallitus on antanut 1.4.2005 antanut eduskunnalle esityksen (HE 20/2005) julkisuuslain tarkistamisesta. Lakiehdotuksessa ehdotetaan mm. julkisuuslain perusteella annettavien tietojen maksuttomuutta ja maksullisuutta koskevia säännöksiä (34 §) selkeytettäväksi. Säännösehdotuksen 5 momentin mukaan viranomaisten on määriteltävä ennakolta kopion ja tulosteen antamisesta perittävät maksut ja julkaistava ne yleisessä tietoverkossa, jollei julkaisemista ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Uusien säännösten on tarkoitus tulla mahdollisimman pian voimaan kun laki on hyväksytty ja vahvistettu.</p> <p>Hallintolain mukaan viranomaisen päätökseen liitetään ohjeet oikeuskeinoista ja valitusosoitus.</p>
8 artikla Luvat	
1. Julkisen sektorin elimet voivat sallia asiakirjojen uudelleenkäytön ehdoilla, tai ne voivat asettaa asiaankuuluvia kysymyksiä koskevia ehtoja, tarvittaessa luvan avulla. Näillä ehdoilla ei saa turhaan rajoittaa asiakirjojen uudelleenkäytön mahdollisuuksia, eikä niitä saa käyttää kilpailun rajoittamiseen.	
2. Jäsenvaltioissa, joissa käytetään lupia, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähköisessä muodossa on saatavilla yksittäisiä lupahakemuksia varten muunneltavissa olevia vakio- tai muotoisia lupia julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäyttöä varten ja että luvat voidaan käsitellä sähköisesti. Jäsenvaltioiden on kannustettava kaikkia julkisen sektorin elimiä käyttämään vakio- tai muotoisia lupia.	

<p style="text-align: center;">9 artikla Käytännön järjestelyt</p>	
<p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että on toteutettu uudelleenkäytettävissä olevien asiakirjojen hakua helpottavia käytännön järjestelyjä, kuten mahdollisuuksien mukaan Internetin välityksellä saatavilla olevia luetteloja tärkeimpien asiakirjojen sisältövaroista ja hajautettuihin sisältövaraluetteloihin linkitettyjä portaalisivustoja.</p>	<p>Direktiivin säännös ei edellytä lainsäädäntötoimia. Julkisuuslain 18 §:n mukaan viranomaisten on pidettävä luetteloita vireillä olevista asioista ja viranomaisen on laadittava ja pidettävä saatavilla kuvaukset pitämistään tietojärjestelmistä. Viranomaisille kertyvät tietoaaineistot ilmenevät myös arkistolain (831/1994) mukaan laadittavista arkistonmuodostussuunnitelmista. Osa näistä on jo julkaistu esim. Internetissä ja näitä dokumentteja voidaan käyttää pohjana tehtäessä direktiivin tarkoittamia edellyttämiä käytännön järjestelyjä.</p>
<p style="text-align: center;">IV luku Syrjimättömyys ja hyvä kauppatapa</p>	
<p style="text-align: center;">10 artikla Syrjimättömyys</p>	
<p>1. Asiakirjojen uudelleenkäytön ehdot eivät saa olla syrjiviä toisiinsa verrattavissa olevien uudelleenkäyttölajien suhteen.</p>	<p>Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttyyn tarkoitukseen. Julkisuuslain 17 §:n mukaan viranomainen on velvollinen huolehtimaan, että tietojen saamista viranomaisen toiminnasta ei rajoiteta ilman asiallista ja laissa säädettyä perustetta eikä enempää kuin suojattavan edun vuoksi on tarpeellista ja että tiedon pyytäjiä kohdellaan tasapuolisesti.</p>
<p>2. Jos julkisen sektorin elin käyttää uudelleen asiakirjoja julkisen tehtävänsä ulkopuolisessa kaupallisessa toiminnassa, siihen on sovellettava samoja ehtoja ja maksuja kuin muihinkin käyttäjiin.</p>	<p>Julkisuuslain 17 §:n säännös vastaa myös artiklan tätä kohtaa. Lisäksi maksuperustelain 7 §:n 3 momentin mukaan jos viranomainen on määräävässä markkina-asemassa, on hinnoittelussa otettava huomioon kilpailurajoituslain säännökset. Kilpailurajoituslain 4 § 2 momentin mukaan kiellettyjä ovat erityisesti mm. sellaiset sopimukset, päätökset ja menettelytavat, joiden mukaan eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin sovelletaan erilaisia ehtoja siten, että kauppakumppanit asetetaan epäedulliseen kilpailuasemaan.</p>
<p style="text-align: center;">11 artikla Yksinoikeusjärjestelyjen kieltäminen</p>	
<p>1. Asiakirjojen on oltava kaikkien mahdollisten markkinoilla toimijoiden uudelleenkäytettävissä, vaikka yksi tai useampi markkinoilla toimija jo tarjoaisi näihin asiakirjoihin perustuvia lisäarvotuotteita. Asiakirjoja hallussaan pitävien julkisen sektorin elinten ja kolmansien sopimukset tai muut järjestelyt eivät saa sisältää yksinoikeuksia.</p>	<p>Julkisuuslain perusteella julkiseksi tulleen viranomaisen asiakirjan (tiedon) uudelleen käyttöön ei voi kohdistua yksinoikeuksia.</p> <p>Hallintolain 6 §:ssä ja Julkisuuslain 17 §:ssä viranomaisia veloitetaan kohtelemaan tiedonpyytäjiä tasapuolisesti.</p>
<p>2. Jos yksinoikeus on kuitenkin välttämätön yleistä etua koskevan palvelun tarjoamiseksi, tällaisen yksinoikeuden myöntämisperustetta on tarkasteltava uudelleen säännöllisesti vähintään kolmen vuoden välein. Tämän direktiivin voimaantulon jälkeen luotujen yk-</p>	

sinoikeusjärjestelyjen on oltava avoimia ja julkisiksi saatettuja.	
3. Olemassa olevat yksinoikeusjärjestelyt, jotka eivät kuulu 2 kohdan mukaisiin poikkeuksiin, on lopetettava sopimuksen päättyessä ja viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008.	
V luku Loppusäännökset	
12 artikla Täytäntöönpano	
Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 1 päivänä kesäkuuta 2005. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.	<p>Julkisuuslaki – Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) on tullut voimaan 1.12.1999.</p> <p>Valtion maksuperustelaki (150/1992) on tullut voimaan 1.3.1992 ja sen 7 §:ään lisätyt 2 ja 3 momentit 1.3.1999 (L 961/1998).</p> <p>Hallintolaki (434/2003) on tullut voimaan 1.1.2004.</p>
Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niitä virallisesti julkaisessa niihin on liitettävä tällainen viittaus. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.	
13 artikla Uudelleentarkastelu	
1. Komissio tarkastelee tämän direktiivin täytäntöönpanoa uudelleen ennen 1 päivää kesäkuuta 2008 ja toimittaa tarkastelunsa tulokset sekä mahdolliset direktiivin muuttamista koskevat ehdotukset Euroopan parlamentille ja neuvostolle.	(Ei koske jäsenvaltioita)
2. Uudelleentarkastelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota tämän direktiivin soveltamisalaan ja vaikutuksiin, mukaan lukien julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön kasvun määrä, sovellettavan maksuperusteperiaatteen vaikutukset ja luonteeltaan lainsäädännöllisten ja hallinnollisten virallisten tekstien uudelleenkäyttö, sekä uusiin mahdollisuuksiin edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja eurooppalaisen sisältöteollisuuden kehitystä.	(Ei koske jäsenvaltioita)
14 artikla Voimaantulo	
Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.	
15 artikla Osoitus	
Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.	